

BESLUIT MAATWERKVOORSCHRIFTEN OPSLAG LITHIUMHOUDENDE ENERGIEDRAGERS

Aanleiding

Op 23 november 2023 is een melding in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer ingediend voor het wijzigen van een bedrijf voor de ontwikkeling en assemblage van batterijsystemen aan de Automotive Campus 80 in Helmond. Op grond van de bij de melding verstrekte gegevens achten wij het noodzakelijk om maatwerkvoorschriften te stellen voor de opslag van lithiumhoudende energiedragers.

Wettelijk kader

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden, evenals bijbehorende regelgeving. Het Activiteitenbesluit is komen te vervallen. Op de activiteiten van het bedrijf is nu het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) van toepassing.

Besluit activiteiten leefomgeving

De activiteiten van het bedrijf zijn in paragraaf 3.4.4 'Metaalproductenindustrie' aangewezen als milieubelastende activiteit. De aanwijzing omvat ook andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie als de aangewezen activiteit, en die deze functioneel ondersteunen. Tot de functioneel ondersteunende activiteiten behoort ook de opslag van lithiumhoudende energiedragers.

Ten aanzien van de opslag van lithiumhoudende energiedragers zijn geen voorschriften opgenomen in het Bal. Wel geldt voor deze opslag de specifieke zorgplicht zoals die is neergelegd in artikel 2.11 van het Bal. Conform artikel 2.2 van het Bal heeft de specifieke zorgplicht als doel het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu.

In artikel 2.11 is bepaald dat degene die een milieubelastende activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 2.2, alle maatregelen moet nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen. Voor milieubelastende activiteiten houdt deze verplichting in ieder geval in dat:

- a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- b. alle passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid worden getroffen;
- c. de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- d. geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
- e. alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de wet.

In artikel 2.13 van het Bal is bepaald dat maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld over (onder andere) artikel 2.11.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Beoordeling

Het bedrijf is voornemens lithiumhoudende energiedragers (cellen, modules en packs) op te slaan. Hiervoor worden in het bedrijfspand vier opslagvoorzieningen gebouwd. Daarnaast zullen buiten het pand nog eens vier prefab opslagvoorzieningen worden geplaatst. De opslagvoorzieningen zijn allen kleiner dan 300 m² en per opslagvoorziening zal maximaal 10.000 kg aan lithiumhoudende energiedragers worden opgeslagen. De rest van de locatie wordt gebruikt voor de ontwikkeling, assemblage en het testen van deze energiedragers.

De scenario's die bij deze activiteiten een rol spelen zijn:

a. Brand in de lithium-ion energiedragers als gevolg van een opwarming (thermal runaway).

Het meest waarschijnlijke scenario bij lithium-ion energiedragers is dat deze te veel opwarmen (thermal runaway) als gevolg van vallen, beschadiging of overladen. Door de opgeslagen energie en intrinsieke eigenschappen van een lithium-ion elektrolyt zijn deze branden lastig te bestrijden. Een dergelijke brand kan daardoor gedurende langere tijd (uren tot dagen) woeden. Bij een brand in lithium-ion energiedragers komen giftige en brandbare gassen (o.a. waterstoffluoride HF) vrij die invloed hebben op de veiligheid in de directe omgeving en mogelijk effecten kunnen hebben buiten de inrichting.

b. Brand in de omgeving van de opslag van lithium-ion energiedragers.

Een brand in de omgeving van de opslag van lithium-ion energiedragers mag niet leiden tot brandoverslag. Brand zou kunnen ontstaan in de hal waar de energiedragers zijn opgeslagen of brand kan ontstaan buiten de hal waar de lithium-ion energiedragers zijn opgeslagen. Als de energiedragers door brandoverslag bij de brand betrokken raken kan dit zorgen voor escalatie van de brand.

Beste beschikbare technieken

In december 2023 is de PGS 37-2:2023 "Lithiumhoudende energiedragers: Opslag", versie 1.0 van december 2023 gepubliceerd. Dit is een richtlijn voor de veilige opslag van lithiumhoudende energiedragers. Deze richtlijn is (nog) niet formeel in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) aangewezen als BBT. Deze versie van PGS 37-2 bevat wel de meest actuele inzichten ten aanzien van de opslag van lithiumhoudende energiedragers. Daarom hebben wij deze richtlijn gebruikt bij het opstellen van maatwerkvoorschriften.

Advies Veiligheidsregio

Op 19 januari 2024 hebben wij de ingediende melding ingevolge het Activiteitenbesluit milieubeheer voor advies toegezonden aan de Veiligheidsregio Brabant Zuidooost (VRBZO). Op 14 februari 2024 hebben wij het advies met kenmerk VRBZO223003715 ontvangen.

De VRBZO adviseert alle maatregelen van PGS 37-2: 2023 die van toepassing zijn op typical 1a in maatwerkvoorschriften vast te leggen. Aanvullend daarop worden voorschriften met betrekking tot het laden en testen van energiedragers geadviseerd. De betreffende voorschriften worden conform het advies in maatwerkvoorschriften vastgelegd.

Een van de voorschriften betreft het opstellen van een noodplan. Daarover wordt geadviseerd dit vooraf af te stemmen met de VRBZO. Afstemming vooraf wordt in een maatwerkvoorschrift vastgelegd.

Ook het overleggen van een tekening van de bluswateropvang en de lay-out van het geografisch brandweerpaneel wordt conform het advies van de VRBZO in maatwerkvoorschriften vastgelegd.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

De opslagvoorzieningen moeten op grond van maatregel M61 zijn voorzien van een geschikt automatisch brandbeheersings- en brandblussysteem conform het CCV-certificatieschema Installeren VBB-installaties. Om invulling te geven aan maatregel M61 zijn de vier opslagvoorzieningen die ELEO buiten plaatst voorzien van een aerosolinstallatie. Dit betreft echter geen gecertificeerd brandbeheersings- en brandblussysteem conform het CCV-certificatieschema Installeren VBB-installaties.

In een aanvullend advies van 10 februari 2025 geeft de VRBZO aan dat bij het afwijken van dit voorschrift daartoe een verzoek moet worden ingediend. In het verzoek moet worden onderbouwd waarom men af wil wijken en op welke wijze de geschiktheid dan is aangetoond (aan de hand van het door KIWA lopgestelde testprotocol).

Conclusie

Gelet vorenstaande overwegingen achten wij het redelijk om ter bescherming van het milieu maatwerkvoorschriften te stellen als invulling van de zorgplicht van artikel 2.11 van het Bal.

Procedure

De voorbereiding van de beschikking heeft plaatsgevonden overeenkomstig de reguliere voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 5 maart 2024 is belanghebbende op de hoogte gesteld van het voornemen maatwerkvoorschriften te stellen met betrekking tot de opslag van lithiumhoudende energiedragers voor het bedrijf aan de Automotive Campus 80 in Helmond. Ingevolge artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht is belanghebbende tot 2 april 2024 in de gelegenheid gesteld zienswijzen ten aanzien van ons voornemen kenbaar te maken.

Binnen de aangegeven termijn hebben wij geen zienswijzen ontvangen. Er was daarom destijds geen aanleiding af te zien van ons voornemen tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Op 11 februari 2025 hebben wij een besluit genomen waarmee de maatwerkvoorschriften zijn vastgesteld. Op 13 februari 2025 is het besluit gepubliceerd. Binnen 6 weken na datum van publicatie kon bezwaar worden gemaakt. Op 24 maart 2025 is door ELEO Technologies B.V. hiertegen bezwaar gemaakt. Dit bezwaar is ingediend binnen de hiervoor gestelde termijn en derhalve ontvankelijk.

Informele afhandeling bezwaar en nieuw besluit

ELEO Technologies B.V. is inmiddels overgenomen door Yanmar Holdings Co. Ltd. (hierna: Yanmar). Wij beschouwen Yanmar in dit geval als rechtsopvolger van ELEO Technologies B.V. (hierna: ELEO).

Het ingediende bezwaar richt zich met name op de maatwerkvoorschriften voor de opslagcontainers voor lithium-ion energiedragers op het buitenterrein. Specifiek gaat het om de containers op het buitenterrein ter plaatse van het nieuw te bouwen (inmiddels gebouwd) deel van het pand. In het bezwaar was aangegeven dat niet duidelijk was op welke opslagcontainers het maatwerkbesluit betrekking had. Om geen discussie te krijgen over waarop de maatwerkvoorschriften betrekking hebben is als bijlage bij dit besluit een plattegrondtekening gevoegd waarop zowel de containers als de bouwkundige opslagvoorzieningen zijn aangegeven.

Het maatwerkbesluit heeft uitsluitend betrekking op:

- de opslagcontainers op het buitenterrein: DT20, DT21, DT22 en DT23;
- de bouwkundige opslagvoorzieningen: DT1, DT2, DT3 en DT4.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Door de overname van ELEO door Yanmar is de behandeling van het bezwaar in een impasse terecht gekomen. Inmiddels is er met Yanmar overleg gevoerd inzake hoe nu verder. Het bezwaar richt zich verder met name op de maatwerkvoorschriften ten aanzien van het blussysteem in de opslagcontainers. In de maatwerkvoorschriften is feitelijk vastgelegd dat in deze containers uitsluitend opslag mag plaatsvinden als er voor het blussysteem een goedgekeurd uitgangspuntendocument (UPD) is opgesteld. Het aanwezige blussysteem betreft een aerosolblusinstallatie. In den lande is er veel discussie of dit een blussysteem is dat een brand als gevolg van bijvoorbeeld een thermal runaway in een batterij kan blussen. Of een dergelijk blussysteem dit effectief kan moet worden aangetoond middels een UPD. Dit UPD moet worden goedgekeurd conform het hiervoor bestemde CCV-schema. Vastgesteld is dat een dergelijk UPD niet kan worden opgesteld en worden goedgekeurd waarmee ook de opslag van lithiumhoudende energiedragers op basis van alleen de aanwezigheid van dit blussysteem niet mogelijk is.

Daarbij is aangegeven dat de bouwkundige opslagvoorzieningen in stand dienen te blijven voor de opslag van lithiumhoudende energiedragers. De opslag van lithiumhoudende energiedragers in opslagcontainers (DT20, DT21, DT22 en DT23) op het buitenterrein worden zal worden beëindigd waarna deze containers van het terrein zullen worden verwijderd.

Nieuw=besluit

Gelet op het vorenstaande:

- besluiten wij het maatwerkbesluit van 11 februari 2025 met kenmerk: Z-2024-003956/D-2025-034470 in te trekken;
- gelet op artikel 2.13 jo. artikel 2.11 van het Bal besluiten wij de voorschriften, zoals opgenomen in de bijlage, als maatwerkvoorschrift te stellen voor de opslag van lithiumhoudende energiedragers aan Automotive Campus 80 in Helmond.

Helmond, 5 januari 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Helmond,
namens deze,

Bijlage: maatwerkvoorschriften

RECHTSMIDDELEN

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit worden ingediend bij:

Burgemeester en wethouders van de gemeente Helmond
Postbus 950
5700 AZ Helmond

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en te zijn voorzien van naam en adres, de datum, het kenmerk van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kan ook digitaal worden ingediend via www.helmond.nl/bezwaar.

Voorlopige voorziening

Het besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang. Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor <https://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

BIJLAGE MAATWERKVOORSCHRIFTEN

1.

De maatwerkvoorschriften 2, 4, 5, en 6 hebben uitsluitend betrekking op de bouwkundige opslagvoorzieningen: DT1, DT2, DT3 en DT4.

Deze zijn aangegeven op de tekening in bijlage 1 bij behorende bij dit besluit.

2.

De opslag van lithium-ion energiedragers moet plaatsvinden overeenkomstig de volgende maatregelen uit de PGS 37-2:2023 versie 1.0 (december 2023):

- a. Basisveiligheid: M1 en M2;
- b. Algemene voorschriften opslagvoorziening: M3 en M4 (beide indien aanwezig);
- c. Bouwkundige maatregelen en voorzieningen: M5, M6, M7, M9, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M14, M15 en M16. Maatregelen uit M5 en M10 gelden ook voor de daken van de opslagvoorzieningen;
- d. Handelingen en werkzaamheden: M17, M18, M20, M21, M22, M24, M25, M26, M27, M28, M29, M31 en M32;
- e. Overige aspecten: M37;
- f. Onderhoud, keuringen, reparatie en inspectie: M39 en M40;
- g. Registratie en documentatie: M41, M42 (inclusief representatief journaal) en M43;
- h. Opleiden en trainen: M44, M45, M46 en M47;
- i. Veiligheid algemeen: M48 en M49;
- j. Brandveiligheid: M51, M52, M53 en M55;
- k. Brandblusmiddelen: M56, M57 en M58;
- l. Bluswatervoorziening: M59 en M60;
- m. Brandbeveiligingsinstallatie: M61, M62, M63, M64 en M65;
- n. Noodplan, incidenten en calamiteiten: M66, M67;
- o. Pictogrammen; M74.

3.

De opslagcontainers DT20, DT21, DT22, DT23 moeten binnen 6 maanden na inwerking treden van dit besluit van het terrein zijn verwijderd.

4

Het noodplan zoals is voorgeschreven in maatregel M66 en M67 van de PGS 37-2:2023 moet worden afgestemd met de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO).

Toelichting

Voor afstemming hierover kan contact worden opgenomen met de VRBZO (via risicobeheersing@vrbzo.nl).

5.

Tenminste 4 weken voor start van de werkzaamheden moet een plattegrondtekening worden ingediend met daarop aangegeven de ligging en uitvoering van de bluswateropvangvoorziening en de reinwaterkelder.

6.

Tenminste 4 weken voordat het geografisch brandweerpaneel definitief gerealiseerd wordt dient de layout van het geografisch paneel ter goedkeuring aan de VRBZO te worden toegestuurd. Deze kan worden verzonden naar risicobeheersing@vrbzo.nl.

7.

Het laden en testen van energiedragers moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het laden en testen van energiedragers mag niet plaatsvinden in hetzelfde brandcompartiment als waar energiedragers worden opgeslagen, tenzij dit gedaan wordt in een brandwerende kast die voldoet aan de eisen uit bijlage E van de PGS 37-2:2023;
- Het laden van energiedragers vindt plaats volgens specificaties van de fabrikanten en met (gebruikmaking van) de daarvoor voorgeschreven, door fabrikant goedgekeurde, laadmiddelen;
- Het laden en testen van energiedragers gebeurt uitsluitend in de aanwezigheid van een deskundig persoon.

Bijlage 1

